

Тафсири (1) Юҳанно – НОМАИ ЯКУМИ ЮҲАННО

*Мо даъват шудаем, ки ба Масеҳ тақлид намоем, аммо на ба Масеҳи бар
обқадамзананда, балки ба роҳгардиҳои одии Ё. Мартин Лютер*

Муқаддима – Номаи якуми Юҳанно ба албоми суратҳои оилавӣ монанд аст. Он аъзоёни оилаи Худоро тасвир менамояд. Чунон ки фарзандон ва падару модарон монанданд, фарзандони Худо низ ба Ё монандӣ доранд. Ин Нома ҳам ин нишонаҳои монандиро тасвир мекунад.

Шахс узви оилаи Худо шуда, ҳаёти Худоро ба даст меорад – ҳаёти абадиро. Онҳое ки ин ҳаётро доранд, онро ба таври гуногун зоҳир мекунанд. Масалан, онҳо Исои Масеҳро чун Худованд ва Наҷотдиҳандаи худ эътироф мекунанд, онҳо Ёро дӯст медоранд, фарзандони Худоро дӯст медоранд, ба фармудаҳои Ё итоат мекунанд ва дар гуноҳ зиндагӣ намекунанд. Онҳо гӯё дар худ нишонаҳои ҳаёти абадиро доранд. Юҳанно ин Номаро барои он навишт, то ҳамаи онҳое ки ин нишонаҳои оилавино доранд, донанд, ки ҳаёти абадӣ доранд (1 Юҳ. 5,13).

Номаи якуми Юҳанно аз бисёр ҷиҳатҳо ғайриодӣ аст. Агарчи он номаи воқеист, ки ҳақиқатан фаришода шуда буд, на муаллиф зикр шудааст, на ба кӣ навишта шудани он. Бешубҳа, онҳо якдигарро хуб мешинохтанд. Дар ин китоби хуб боз як чизи олидараҷа ҳаст: ҳақиқатҳои ниҳоят амиқи ахлоқиро муаллиф бо ҷумлаҳои кӯтоҳ ва одӣ баён мекунад, ки дар онҳо ҳар як калима муҳим аст. Кӣ гуфтааст, ки ҳақиқатҳои амиқ бояд бо ҷумлаҳои мураккаб баён шаванд? Ба ақидаи мо, мавъиза ё нақли хаттиё ки баъзеҳо онҳоро таъриф мекунанд ва «амиқ» меҳисобанд, норавшан ва ноаниқ мебошанд.

ВАҚТИ НАВИШТА ШУДАН

Баъзеҳо чунин меҳисобанд, ки Юҳанно се мактуби қонунии худро солҳои 60-ум дар Уршалим, то он вақте ки румиён ин шаҳрро вайрон карданд, навиштааст. Дар охири асри якум навишта шудани мактуб ба ҳақиқат наздиктар аст (солҳои 80-95-уми пас аз милод). Оҳанги падаронаи номаҳо бо анъанаи қабулшуда оид ба расул Юҳаннои солхӯрда мувофиқат мекунад, ки дигар роҳ гашта наметавонист ва ҳангоме ёро ба ҷамоат бардошта мебурданд, мегуфт: «Фарзандонам, якдигарро дӯст доред!»

МАҚСАДИ НАВИШТА ШУДАН

Дар замони Юҳанно фирқаи бардурӯғе пайдо шуд, ки бо номи фирқаи гностикҳо маълум аст (юн. «гнозис» «дониш»). Гностикҳо мегуфтанд, ки онҳо масеҳиёнд, аммо дар айни ҳол даъво менамуданд, ки дониши иловагӣ доранд, ки аз он чи расулони мавъиза мекунанд, болотар аст. Онҳо изҳор менамуданд, ки то инсон бо «ҳақиқатҳо»-и боз ҳам амиқтар ошно нашавад, имкониятҳои худро пурра амалӣ гардонда наметавонад. Баъзеҳо таълим медоданд, ки материя манбаи бадист, бинобар ин Одам Исо наметавонист Худо бошад. «Масеҳ» нурафкани илоҳӣ буд, ки ба Исо ҳангоми таълим гирифтани Ё фуруд омад ва пеш аз маргаш Ёро тарк кард, эҳтимол, дар боғи Ҷатсамонӣ. Мувофиқи ақидаи беасоси онҳо, Исо ҳақиқатан мурд, аммо Масеҳ намурда буд.

Чунон ки Майкл Грин менависад, онҳо таъкид менамуданд, ки «Масеҳи осмонӣ беҳад пок ва рӯҳонӣ буд, то ки бо алоқаи муттасил бо ҷисми одамай худро доғдор кунад». Хуллас, онҳо таҷассумро рад мекарданд ва эътироф намекарданд, ки Исо Масеҳ аст ва ин Исои Масеҳ ҳам Худо ва ҳам Одам аст. Юҳанно фаҳмид, ки ин одамон масеҳиёни ҳақиқӣ

набуданд, ва хонандагони худро огоҳ карда, нишон дод, ки гностикҳо муҳри фарзандони ҳақиқии Худоро надоранд.

ВА МАВЗУЪ

Юҳанно чунин меҳисобад, ки шахс ё фарзанди Худост, ё не; ҳолати мобайнӣ вучуд надорад. Барои ҳамин ҳам Нома пур аз муқобилгузориҳои тамоман мухолиф аст – нур ва зулмот, муҳабб ат ва адоват, ҳаёт ва марг, Худо ва иблис. Дар айни замон бояд зикр кард, ки рафтори хоси одамро тасвир кардан ба расул маъқул аст. Масалан, байни масеҳиён ва ғайримасеҳиён фарқ гузошта, ӯ на як гуноҳро, балки он чизро ба асос мегирад, ки одамро тавсиф медиҳад. Ҳатто соати шикаста ду бор дар як шабонарӯз вақти дурустро нишон медиҳад! Аммо соати хуб ҳамеша вақти дурустро нишон медиҳад.

Умуман рафтори ҳаррӯзаи шахси масеҳӣ пок ва росткорона аст, ва ин ўро ҳамчун фарзанди Худо фарқ мекунонад. Юҳанно калимаи «доништан»-ро бисёр истифода мебарад. Гностикҳо мегуфтанд, ки ҳақиқатро медонанд, аммо Юҳанно ин ҷо фактҳои ҳақиқии ҳаёти масеҳиёнаро, ки ба таври боваринок доништан мумкин аст, тасвия медиҳад. Вай Худоро ҳамчун нур (1,5), муҳаббат (4,8.16), ростӣ (5,6) ва ҳаёт (5,20) тасвир мекунад. Ин маъноӣ онро надорад, ки Худо Шахсият нест, балки ки Ё Сарчашмаи ҳамин чор баракат аст. Инчунин Юҳанно Ёро ҳамчун Худои одил (2,29; 3,7), пок (3,3) ва бегуноҳ (3,5) қаламдод менамояд.

Юҳанно калимаҳои содари истифода мебарад, аммо фикрҳои ифодакардааш аксаран амиқ ва гоҳ-гоҳ душворфаҳм мебошанд. Ҳангоми омӯختани ин китоб мо бояд дуо кунем, ки Худованд ба мо ёрӣ диҳад, то Каломи Ёро фаҳмем ва ба ҳақиқате ки бароямон ошкор мекунад, итоат кунем.

Нақша

- I. МУҚАДДИМА: МУШОРАКАТИ МАСЕХИЁНА (1,1-4)
- II. ВОСИТАҲОИ НИҒАҲДОРИИ МУШОРАКАТ (1,5-2,2)
- III. НИШОНАҲОИ ФАРҚКУНАНДАИ ОНҲОЕ КИ ДАР МУШОРАКАТИ МАСЕХИЁНА ҲАСТАНД: ИТОАТ-КОРӢ ВА МУҲАББАТ (2,3-11)
- IV. МАРҲАЛАҲОИ РУШД ДАР МУШОРАКАТ (2,12-14)
- V. ДУ ХАТАР БАРОИ МУШОРАКАТ: ҶАҲОН ВА МУАЛЛИМОНИ ДУРӮҒИН (2,15-28)
- VI. НИШОНАҲОИ ФАРҚКУНАНДАИ ОНҲОЕ КИ ДАР МУШОРАКАТИ МАСЕХИЁНА ҲАСТАНД (ДАВОМ):

- РОСТКОРӢ ВА МУҲАББАТ, КИ ДИЛ-ПУРИРО МЕДИҲАНД (2,29-3,24)
- VII. ЭҲТИЁҶИ ФАРҚ КУНОНИДАНИ ҲАҚИҚАТ ВА ИШТИБОҲ (4,1-6)
 - VIII. НИШОНАҲОИ ФАРҚКУНАНДАИ ОНҲОЕ КИ ДАР МУШОРАКАТИ МАСЕХИЁНА ҲАСТАНД (ДАВОМ) (4,7-5,20)
 - A. Муҳаббат (4,7-21)
 - B. Таълимоти солим (5,1a)
 - V. Муҳаббат ва итоаткорие ки пас аз он меояд (5,16-3)
 - Г. Имоне ки бар ҷаҳон ғолиб меояд (5,4.5)
 - Ғ. Таълимоти солим (5,6-12)
 - Д. Дилпурӣ ба воситаи Калом (5,13)
 - Е. Ҷуръат дар дуоғӯй (5,14-17)
 - Ё. Донишани воқеияти рӯҳонӣ (5,18-20)
 - IX. МУРОҶИАТИ ХОТИМАВӢ (5,21)

((<https://www.isoimaseh.com/wp-content/uploads/.pdf>))

1 Юҳанно 1:1-4 – Шаҳодати ҳавворӣ дар бораи Каломи ҳаёт

Муқаддима ба 1 Юҳанно

Номаи 1 Юҳанно аз ҷониби Рӯҳулқудс тавассути расул Юҳанно навишта шудааст. Юҳанно се сол бо Исои Худованд ҳамроҳ буд, ва ин таҷрибаи шахсӣ робитаи наздики ӯро бо Наҷотдиҳандаи мо инъикос мекунад. Ў, бо илҳами Рӯҳулқудс, панҷ китоби Аҳди Ҷадидро навишт.

Чаҳор маротиба дар ин нома Юҳанно сабабҳои навиштани онро баён мекунад:

Тавачҷӯҳи асосии ин нома дар он аст, ки имондорон ба наҷоти худ боварӣ пайдо кунанд ва мувофиқи баракатҳо ва хусусияти наҷоти худ зиндагӣ кунанд (5:13).

Ба шумо, ки ба исми Писари Худо имон доред, инро навиштаам, то донед, ки шумо ба Писари Худо имон дошта, ҳаёти ҷовидонӣ доред. (5:13)

Шарҳҳо дар 1:1-4

Юҳанно аз таҷрибаи худ бо Исо менависад. Ҳаёти масеҳии мо сир ё пинҳон нест, балки барои ҳама ошкор аст. Ў Исо дид, шунид, ламс кард ва бо Ў зиндагӣ дошт. Юҳанно бо ин наздикии маҳрамона оғоз мекунад, то ба ҳар яки мо итминон диҳад, ки мо низ метавонем бо Худо ва Писари Ў Исо робита дошта бошем (1:3).

Дар бораи он чи мо дидаем ва шунидаем, ба шумо хабар медиҳем, то ки шумо низ бо мо мушоракат дошта бошед; валекин мушоракати мо бо Падар ва бо Писари Ў Исои Масеҳ аст. (1:3)

Номи истифодашуда барои тасвири Исо — “Каломи Ҳаёт” аст. Исо дил ва ақли Худоро ба мо ошкор месозад. Каломи Худо ба ҳаёт табдил ёфт — “Каломи Ҳаёт”. Ў бо мо зиндагӣ кард ва ҳанӯз ҳам бо мо боқӣ мемонад. Юҳанно “ҳаёти ҷовидонӣ”-ро эълон мекунад, ки он ҳуди Масеҳ аст, зеро Исо манбаи ҳаёти ҷовидонӣ мебошад. Агар мо Писари Худоро дошта бошем, пас ҳаёт дорем. Исо барои мо ҳаёти ҷовидонӣ аст, ва мо ин ҳаёти навро бо дигарон мубодила мекунем.

Мо бо Падари осмони худ ва бо Исо робита дорем. Онҳо ҳамчун як муттаҳиданд ва мо низ дар ин робита шарик мешавем. Калимаи “мушоракат” дар ин ҷо маънои пайванди қавӣ ва якҷоя зиндагӣ карданро дорад. Мо ҳаётро бо ҳам мубодила мекунем, дар якҷоягӣ иштирок мекунем ва пайваста якҷоя зиндагӣ мекунем.

Натиҷаи ин наҷот дар Масеҳ он аст, ки мо дар Ё шодмонӣ ва комилӣ пайдо мекунем (1:4).

Ва инро мо ба шумо менависем, то ки шодии шумо комил бошад. (1:4)

Муошират ҷавоби Масеҳ ба танҳоии ҳаёт аст, ва шодмонӣ ҷавоби Ё ба холигии зиндагӣ мебошад.

Худо нур аст ва ин якчанд маънӣ дорад. Барои он ки бо Ё муошират дошта бошем, бояд дар рӯшноӣ бошем, на дар торикӣ. Ин муошират бо Ё моро инчунин бо якдигар пайваст мекунад (1:3 ва 1:7). Дарки Худо ҳамчун нур ба мо имконият медиҳад, ки роҳи халосӣ аз торикӣ худ (гуноҳ) ёбем. Вақте ки мо гуноҳҳои худро ба Ё иқрор мешавем, қудрати қурбонии Масеҳ моро аз гуноҳҳои мо пок мекунад.

Ин порча ба ҳислати Худо асоси рӯшноӣ ва торикиро вобаста мекунад. Агар касе Масеҳро ҳамчун роҳи наҷот эътироф накунад, наметавонад даъво кунад, ки Худоро мешиносад ё бо Ё муносибат дорад. Шахс наметавонад бигӯяд, ки бо Худо муошират дорад, аммо Масеҳро инкор мекунад. Ягона роҳ ба сӯи рӯшноӣ — бахшидани гуноҳҳо тавассути хуни Масеҳ аст (1:6-7).

Мо наметавонем даъво кунем, ки беғуноҳ ҳастем ё гуноҳ намекунем. Асли бахшиш ва дарёфти рӯшноӣ дар эътирофи гуноҳҳои худ ва эҳтиёҷи мо ба Наҷотдиҳанда аст. Онҳое, ки мепиндоранд, ки метавонанд кори хайри кофӣ кунанд, то гуноҳҳояшонро бартараф кунанд, ҳақиқатро надоранд (1:8).

Дар ояти 9 мо зарурати тавба ва эътирофи гуноҳҳои худро мебинем. Дар Масеҳ ду намуди тавба вучуд дорад. Аввал, эътирофи Масеҳ барои бартараф кардани гуноҳҳои мо кифоя аст. Мо гуноҳҳои худро ба Ё иқрор мешавем ва аз Ё наҷот металабем — ин тавбаи наҷот аст. Дуюм, тавбаи мӯъмин аст: мо ҳамчун имондорон дар имонамон беғуноҳ намешавем, балки зиндагии доимиро бо эътирофи доимии гуноҳҳоямон пеш мебарем, то дар нури Худо бимонем. Пайравони Масеҳ инро дар ҷашни Таоми Шоми Худованд мебинанд, ки ҳам ёдоварӣ аз наҷот аст ва ҳам иқрор кардани гуноҳҳои ҷорӣ худ.

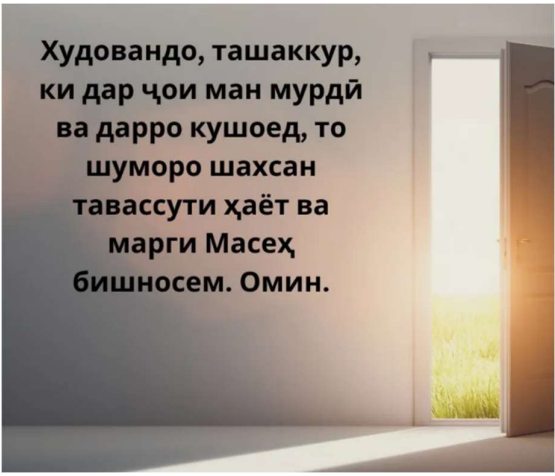
Худовандо, мо иқрор мешавем, ки гуноҳ дорем, ва ту бо марги қурбонии худ қудрат дорӣ, ки гуноҳҳои моро аз байн барӣ. Мо барои адолати Ту, ки моро пок месозад, сипосгузорем. Мо ба ту комилан вобастаем, то моро аз гуноҳҳои мо пок кунӣ ва нури худро дар дили мо равшан созӣ.

1 Юҳанно боби 2

Юҳанно сабаби навиштанро дар он нишон медиҳад, ки ба туфайли ин суҳанони илҳомбахшида онҳо гуноҳ намекунанд (2:1). **“Эй фарзандонам! Инро ба шумо менависам, то ки шумо гуноҳ накунед; ва агар касе гуноҳ кунад, мо ба ҳузури Падар Шафоатгаре дорем, ки Исои Масеҳи Одил аст.”** Асоси бахшиш аз он иборат аст, ки Исо ҳимоятгари мо шуд. Мо гуноҳ намекунем, зеро мо дар кӯшишҳои худ хуб ҳастем, балки мо гуноҳ намекунем, зеро мо дар Исо зиндагӣ мекунем ва Ё ба мо қувват мебахшад, ки гуноҳ накунем.

Исо ҳимоятгари мо, кафорати гуноҳҳои мо ва сарчашмаи шинохтани Худо. Калимаи шафоатгар ё ҳимоятгар маънои онро дорад, ки касе ба кӯмак даъват шудааст, зеро Исо бо мо меояд, то моро аз гуноҳҳои мо озод кунад. Вақте ки мо дар назди Худо гуноҳ мекунем, Исо ба мавҷудияти Худо дохил мешавад ва моро муҳофизат мекунад. Ё мурд, то гуноҳҳои моро бигирад ва Ё наҷотдиҳанда аст. Мо барои бахшиш комилан аз Ё вобастаем.

Ин калима кафорати Исои марғи қурбонии гуноҳҳои моро тасвир мекунад. Калима дар забони тоҷикӣ ҳамчун кафолат амал мекунад ва истилоҳи адабист, ки аксар вақт нодуруст фаҳмида мешавад. Дар ҳисоби рӯҳонии худ бо Худо, мо сафед шудем. Кафорат пардохтани арзиши гуноҳ ба воситаи қурбонӣ аст. Дар нусхаи асли калима аз асли юнонии «курсии файз» бармеояд. Кафолати Исо моро аз ҷазои гуноҳ пок мекунад ва он гоҳ моро аз қудрати гуноҳ ва дар ниҳоят аз ҳузури гуноҳ озод мекунад.

**Худовандо, ташаккур,
ки дар ҷои ман мурдӣ
ва дарро кушоед, то
шуморо шахсан
тавассути ҳаёт ва
марғи Масеҳ
бишносем. Омин.**

Ояти сеюм меғӯяд, ки мо медонем, ки Ёро мешиносем. Дар таъкиди оятҳои 3 то 6 чор маротиба «дониш» зикр шудааст. Дониш ба мулоқоти таҷрибавӣ ва муносибатҳои дигар дахл дорад. Филиппус дар хонаи боло хоҳиш мекунад, ки Падарро нишон диҳанд (Юҳанно 14:9). Исо меғӯяд: «Оё ман ин қадар вақт бо шумо будам, лекин шумо Маро нашинохтед, Филиппус?» Тавре ки Исо омада буд, ки Падарро «фаҳмонад» (айнан шарҳ диҳад) (Юҳанно 1:18) ва Ёро ба шогирдонаш «намоён» кард (Юҳанно 12:45; 17:6).

Донишани Худо шахсӣ ва таҷрибавӣ буд. Ҳамин тариқ, дар назди Филиппус гап дар бораи имон ба Худо набуд, балки он буд, ки Ё дар бораи Худо чӣ медонист ва чӣ гуна бо Ё робита дошт. Ҳамин тариқ, дар ин ҷо маънои «шинохтани» аввалин муносибатҳост, тарзи дигари гуфтани «дар мушоракат бо» (1 Юҳанно 1:3). Дар Юҳанно «дониш» ҳеҷ гоҳ раванди соф зеҳнӣ нест. Он бо машқ кардани тамоми қобилиятҳои ақл, қалб ва ирода ба даст меояд. ((Мутобиқшуда аз: Гари В. Дериксон, Якум, дуҷум ва сеҷум Ҷон, Шарҳи экзегетикии евангелий (English) (Беллингем, WA: Lexham Press, 2012), 132–133.))

Таваҷҷуҳи нав ба фармон ин аст, ки якдигарро дӯст доред. Ин фармон нав нест, аммо ҳоло барои роҳ рафтан дар рӯшноӣ муҳим аст. «Касе ки бародари худро дӯст медорад, вай дар нур сокин аст, ва дар ӯ ҳеҷ гуна васвасе нест.» (2:10)

Навигарии (2:8) он аст, ки ин муҳаббат дар ҳаёт ва марғи Масеҳ ошкор шуда буд ва ҳоло дар пайравони Ё намоён мешавад.

Торики пажмурда мешавад ва рӯшноӣ ҷои онро мегирад. Муҳаббати мо ҳар гуна бадбиниро иваз мекунад (2:9), ки метавонад моро фаро гирад. Ҳеҷ як пайрави ҳақиқии Масеҳ дар дили худ нисбати дигарон нафрат надорад. Нафрат мисли зулмот аст, ки моро ба пешпо меандозад, дар ҳоле ки мо муҳаббати Масеҳро дар дил дорем ва аз роҳҳои зулмот раҳо мешавем.

Ба соддагии ҳаёти масеҳӣ гӯш диҳед: “Касе ки бародари худро дӯст медорад, вай дар нур сокин аст, ва дар ӯ ҳеҷ гуна васвасае нест. Вале касе ки аз бародари худ нафрат дорад, вай дар зулмот аст, дар зулмот роҳ меравад ва намедонад, ки кучо меравад, чунки зулмот чашмонашро кӯр кардааст.” (2:10-11).

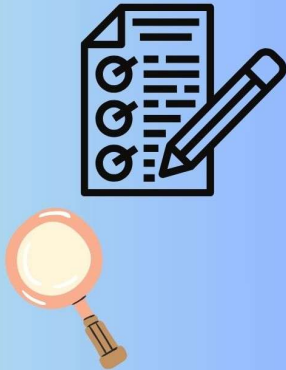
Худовандо, кинаро аз дилам дур кун ва нури муҳаббати туро дар дилам ҷойгир кун.

Ин боб се санҷишро пешниҳод мекунад

Озмоиши итоаткорӣ (2:1-6)
Оё мо аҳкоми Масеҳро риоя мекунем?

• **Санҷиши муҳаббат (2:7-17)**
Оё мо нурро дӯст медорем?

• **Имтиҳони сабр (2:19-29)**
Оё мо дар ҳақиқат истодагарӣ мекунем?

2:12-17

Дар ин параграф (2:12-17) ду андешаи муҳим оварда шудааст. Аввалан, мо дар Масеҳ ба сабаби «ном»-и Ӯ бахшида шудаем. Номҳои Ӯ маънои хислати Ӯро дорад, ки дар ин вазъият амалҳои марғи қурбонӣнаашро дар салиб дар бар мегирад.

Дуюм, мо медонем. Се маротиба аҳамияти донишони он, ки чӣ тавр Худо кор мекунад ва донишони он, ки Масеҳ чӣ кор кардааст, ба таври махсус таъкид шудааст. Донишони маънои вобастагӣ аз худ надорад, балки дониши наздик ва шахсӣ дар бораи Худо ва Ӯ дар мост. Мо медонем, ки барои мо Худое ҳаст, Наҷотдиҳанда бо мост ва Рӯҳ дар мост.

Ҷаҳон чизест, ки муҳаббати моро ба Худо сард мекунад. Ҷаҳон, хоҳ фалсафа бошад, хоҳ низомии динӣ, кӯшиш мекунад тафаккур ва хоҳишҳои моро ташаккул диҳад. Ин порча фарқияти байни муҳаббат ба Худо ва қадр кардани хоҳишҳои ҷаҳонро нишон медиҳад. Яке то абад мемонад, дар ҳоле ки ҷаҳон мегузарад ва пажмурда мешавад. Мо наметавонем Худо ва ҷаҳонро дар як вақт дӯст дорем. Ҳарду бо ҳамдигар муҳолифанд ва бо тарзи зиндагӣ ва қадршиносии одамон ва ҳаёт муқобилат мекунанд.

Худовандо, бигзор мо аз имони кӯдакона ба камолот биравем, то на танҳо торикии ҷаҳонро мағлуб кунем, балки барои дигарон мураббии рӯҳонӣ гардем.

1 Юҳанно 2:12-17

15 Ҷаҳонро дӯст надоред, на он чиро, ки дар ҷаҳон аст: касе ки ҷаҳонро дӯст медорад, дар вай муҳаббати Падар нест;

16 Зеро ҳар чи дар ҷаҳон аст: шаҳвати ҷисм, ҳаваси чашмон ва ғурури зиндагонӣ — аз Падар нест, балки аз ин ҷаҳон аст. 17 Ва ҷаҳон бо ҳавасҳояш гузарон аст, аммо касе ки иродаи Худоро ба ҷо меоварад, то абад боқист.

2:18-23

Ибораи “соати охир” як истилоҳи теологӣ буда, замони ояндаро ифода мекунад, ки омадани Масеҳ ва ваъдаҳои барқарорсозии Худоро муаррифӣ мекунад. Ин давра бо таълимоти бардурӯғ ва довариҳои илоҳӣ пур хоҳад шуд. Омадани Малакути Худо ба муқобилият дучор хоҳад шуд ва одамони зиёди зиддимасеҳӣ пайдо мешаванд, ки меҳоянд ба ҷомеаи масеҳӣ зарар расонанд.

Ҳақиқати асосӣ ин аст, ки Исо кист. Бисёриҳо инкор мекарданд, ки Исо ба ҳасби ҷисм омадааст. Вай аз ибтидо Худо буд (Юҳанно 1:1-3), вале одам шуд, то барои гуноҳҳои мо бимирад. Ё на танҳо як мавҷудоти рӯҳонӣ, балки қисми одами бегуноҳ буд. Инсоният ё илоҳияти Ё мавҷудияти худро қатъ накарданд. Дар ин асрор, Ё 100% илоҳӣ ва 100% инсон буд, вале гуноҳе надошт.

Падар ва Писар як ҳастанд, ва мо ҳеҷ якеро инкор карда наметавонем, вагарна ҳаёти ҷовидонӣ надорем (2:23). Оё Худо метавонад одам шавад? Ин фикр Худоро маҳдуд намекунад, зеро инсон ба сурати Худо офарида шудааст. Мо рӯҳи абадӣ дорем, метавонем мулоҳиза кунем ва эҷод кунем. Одамон аксар вақт Худоро маҳдуд мекунанд, аммо нақшаи пурраи абадии Худоро дарк намекунанд, ки Ёро дар бар мегирад, ки мисли мо гардад, то моро наҷот диҳад ва роҳи ҳаёти ҷовидонаро барои мо таъмин кунад.

Ояти 20 мегӯяд: “Валекин шумо аз ҷониби Қуддус тадҳин ёфтаед ва ҳамаи шумо ростиро медонед.” Ҳар як имондор дар Рӯҳ тақдис шудааст ва дар он зиндагӣ мекунад. Шоҳиди Рӯҳ ба мо итминон медиҳад, ки мо ҳақиқатро медонем ва дар нур қадам мезанем.

Ин контекст дар бораи зидди Масеҳ суҳан меронад. Касе, ки зидди тадҳиншуда аст (зиддимасеҳ), зидди нури Масеҳ рафтааст. Масеҳ маънои тадҳиншуда ва муқаддасро дорад. Мо низ дар Масеҳ тадҳин шудаем ва бар зидди ҳар гуна ақида ё шахсоне, ки зидди нури Масеҳ ҳастанд, истодаем.

Мо пештар дидем, ки мӯъмин чӣ гуна боқӣ мемонад:

- Агар гӯем, ки дар Масеҳ мемонем, бояд тавре рафтор кунем, ки ӯ рафтор мекард (1 Юҳанно 2:6).
- Агар бародари худро дӯст дорем, дар нури боқӣ мемонем (1 Юҳанно 2:10).
- Агар Калом дар мо сокин бошад, аз ҷиҳати рӯҳонӣ қавӣ хоҷем буд (1 Юҳанно 2:14).
- Агар иродаи Худро ба ҷо орем, то абад боқӣ мемонем (1 Юҳанно 2:17).

Худовандо, моро аз қувваҳое, ки зулмот ва гоҷоро бар зидди Масеҳ тарғиб мекунанд, ҳимоя кун.

2:24-29

Бори дигар дар ояти 24 мо мебинем, ки имондорон дар ҳақиқат боқӣ мемонанд. Онҳо дар ҳақиқате, ки ёфтаанд, ва дар шахсияти Масеҳ ва Падари Худо боқӣ мемонанд. Мондан маънои хона сохтан ва дар он иқомат карданро дорад. Ҳар як имондор тадҳини ҳузури Худоро дар худ дорад ва барои зиндагӣ дар ҳақиқат тақдис карда шудааст (2:27).

Муаллимони козиб ду чизро таъкид мекарданд: дониш ва тадҳин. Дар ин ҷо мебинем, ки мо ҳақиқатро медонем ва тадҳини Рӯҳи Худо моро ба он чизе, ки бояд донем, ҳидоят мекунанд. Вақте ки Худоро дорем, ба муаллимони “махсус” ниёз надорем, ки моро роҳнамоӣ кунанд. Тавре ки Исо гуфтааст, **“Шумо ҳақиқатро хоҳед донист, ва ҳақиқат шуморо озод хоҳад кард”** (Юҳанно 8:32).

Худовандо, Ташаккур мегӯям, ки ба ман додаӣ ва ваъдае дорӣ, ки ман дар Ту боқӣ мемонам.

Манфиатҳои Наҷот

1. Имондорон дар ҳақиқат боқӣ мемонанд (2:24)
2. Каломи ростӣ дар мо сокин аст (2:24)
3. Тадҳини Рӯҳ дар мо сокин аст (2:27)
4. Мо дар Масеҳ бимонем (2:28)

Боби 1 Юҳанно 3

Хусусиятҳои Фарзанди Худо (1) Юҳанно 3:1-10

1. **Ҷаҳон онҳоро намефаҳмад** (3:1): Дунёи моддӣ наметавонад муҳаббат ва муносибати Худо бо фарзандонашро дарк кунад.
2. **Кори дуруст мекунанд** (3:7 ва 10): Фарзандони Худо ҳамеша кӯшиш мекунанд, ки дар рафтор ва амалҳояшон ростқавл бошанд.
3. **Дигаронро дӯст хоҳад дошт** (3:10): Муҳаббати ҳақиқӣ ба дигарон нишонаи фарзанди ҳақиқии Худо аст.
4. **Дар гуноҳ зиндагӣ нахоҳад кард** (3:6 ва 9): Фарзандони Худо дар гуноҳ боқӣ наемонанд, зеро табиати илоҳии онҳо ба таври рӯҳонӣ онҳоро тағйир додааст.

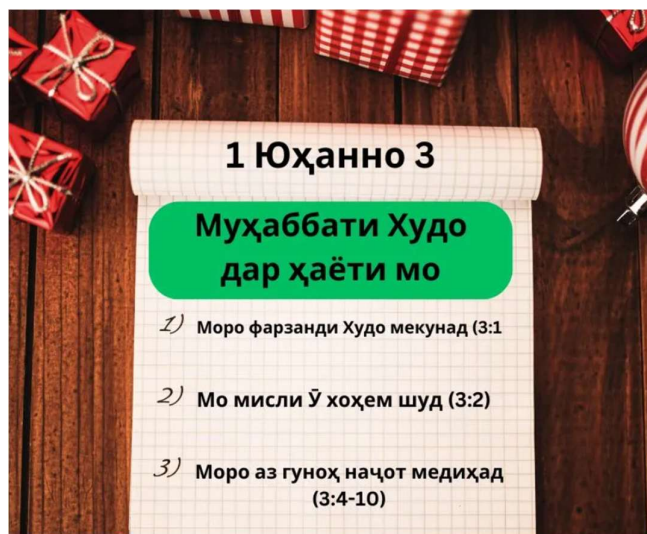
Муҳаббати Худо – Муҳаббат нишонаи фарзандони Худост.

Муҳаббати Худо барои инсоният хеле бузург ва фарогир аст. Ин муҳаббат:

- **Таҷрибавӣ ва ҳайратовар аст:** Онҳое, ки дар бораи муҳаббати Худо фикр мекунад, аз бузургии он ҳайрон мешаванд.
- **Табиати илоҳӣ дорад:** Худо ҳатто номатлубонро дӯст медорад, муҳаббате, ки инсон ба даст оварда наметавонад.
- **Моро ба гуноҳ бахшидан раҳнамун мекунад:** Дарк кардани гуноҳи худ моро ба муҳаббати беинтиҳои Худо наздиктар мекунад.

Чӣ гуна муҳаббати Худо дар ҳаёти мо амал мекунад:

- **Моро фарзанди Худо мекунад (3:1):** Худо моро қабул мекунад ва ба оилаи худ дохил мекунад.
- **Мо мисли Ё хоҳем шуд (3:2):** Дар оянда мо табиати илоҳиро комилан таҷассум хоҳем кард.
- **Моро аз гуноҳ наҷот медиҳад (3:4-10):** Муҳаббати Масеҳ моро аз қувваи гуноҳ озод мекунад.

3:11-17

Фарқи байни муҳаббат ва нафрат.

Яке дидаву дониста дӯст медорад (3:16), ва дигаре дидаву дониста нафрат дорад (3:12). Қурбонӣ барои дигаре мемирад (3:16), ва дигарон худхоҳона мекушанд (3:12). Муҳаббат аз марг ба ҳаёт мегузарад (3:14), дар ҳоле ки нафрат куштор аст (3:15).

Муҳаббат ҳақиқатро меғӯяд (3:18), дар ҳоле ки нафрат барои пӯшонидани дурӯғ дурӯғ аст (Ҳастӣ 4:9). Раҳму шафқат ба ниёзмандон кӯмак мекунад (3:17), дар ҳоле ки нафрат дили баста бо аъмоли бад дорад (3:12).

Нафрат мисли куштор аст, ки ҳарду нияти якхела доранд... ба дигаре зарар расонанд. Чаро Қобил кушт? Ё нишон дод, ки чӣ тавр шахси шарир аз шахси одил нафрат мекунад. Сипас ин порча ба он ишора мекунад, ки чӣ гуна ҷаҳон аз имондори ҳақиқӣ ба Масеҳ нафрат хоҳад кард ва муқобилат мекунад (3:13).

Фарқи байни муҳаббат ва нафрат.

Яке дидаву дониста дӯст медорад (3:16)	Дигаре дидаву дониста нафрат дорад (3:12)
Қурбонӣ барои дигаре мемирад (3:16)	Дигарон худхоҳона мекушанд (3:12)
Муҳаббат аз марг ба ҳаёт мегузарад (3:14)	Дар ҳоле ки нафрат куштор аст (3:15)
Муҳаббат ҳақиқатро меғӯяд (3:18)	Дар ҳоле ки нафрат барои пӯшонидани дурӯғ, дурӯғ аст (Ҳастӣ 4:9)
Раҳму шафқат ба ниёзмандон кӯмак мекунад (3:17)	Дар ҳоле ки нафрат дили баста бо аъмоли бад дорад (3:12)

Ман як ҷамъомадеро, ки мо дар Тоҷикистон барои эҳёи Масеҳ доштем, ба хотир дорам. Меҳмононе доштем, ки омаданд ва мубодила карданд. Шаҳодати як мард барои як профессори донишгоҳ ва бисёре аз донишҷӯён як мушкили ҷиддӣ эҷод кард. Мо дар бораи гузаштаи ин мард хабар надоштем, аммо чун ҷавони шавҳардор бо занаш саҳт ҷангу ҷанҷол мекард ва дар ниҳоят аз ӯ нафрат дошт, ки ӯро бикушад. Вақте ки ӯ ин суҳанонро гуфт, ҷой бо нобоварӣ хомӯш буд, ки мо барои шунидани «қотил» ҷамъ омадем.

Зеро дар фарҳанги тоҷикон як бор қотил, ҳамеша қотил.

Ҳангоми дар зиндон буданаш, ӯ меҳост бахшиш пайдо кунад ва ба назди муаллимони динии онҷо рафта, пурсид, ки оё ин имконпазир аст. Онҳо ба ӯ ҳеҷ тасалли ва умеде надоданд. Баъд ӯ ба синфи масеҳӣ рафт ва ҳамон саволро дод. Онҳо гуфтанд, ки ҳатто вақте ки мо гуноҳкор будем, Масеҳ барои мо мурд (Румиён 5:8). Ӯ ба назди Масеҳ омад ва ҳаёти ӯ тағйир ёфт. Он чунон тағйир ёфт, ки дар ниҳоят ӯ аз зиндон озод шуд ва ба ҷашни калисои хонаи мо роҳ ёфт.

Фарқи асосии байни масеҳият аз ҳама динҳои дигар ин аст — файз. Худо ба мо чизе медиҳад, ки мо сазовор нестем. Ин мард сазовори бахшиш набуд, балки онро дар марги қурбонии Масеҳ ёфт.

Эй Падари Осмонӣ, бигзор мо мисли Масеҳ дӯст дорем ва лутфан нафратеро, ки дар диламон дорем, дур созед ва ба мо муҳаббати Худоро ато кунед.

3:18-24

Муҳаббат бояд на танҳо дар суҳан, балки дар амалҳои самимии мо баён шавад. Чӣ гуна мо ба дигарон муносибат мекунем? Оё мо онҳоро ҳамчун воситаи кӯмак ба худ мебинем? Ё мо кӯшиш мекунем, ки онҳоро барои манфиатҳои худ истифода барем?

Худовандо, дар дилам тухми муҳаббати худро ҷой кун, то ман Ту ва дигаронро бе риё ва худхоӣ дӯст дошта бошам.

Чӣ гуна мӯъмин ба ҳақиқат пайравӣ мекунад:

1. Мо муҳаббатро на танҳо дар сухан, балки дар амал
нишон медиҳем (3:18).

2. Мо ба ҳақиқат тааллуқ дорем (3:19).

3. Мо ба ростӣ итоат мекунем (3:22).

4. Исо сарчашмаи ҳақиқат аст (3:23).

1 Юҳанно 4 – Пурраи Муҳаббати Худо

Фарқи байни Рӯҳи Ҳақ ва рӯҳи фиреб ин аст:

1. Рӯҳи Ҳақиқат аз Худост ва рӯҳи дурӯғ аз ҷаҳон меояд (4:1).
2. Рӯҳи ростӣ таҷассуми Исоро эътироф мекунад, дар ҳоле ки фирефташуда ба Масеҳ муқобилат мекунад (4:2-3).
3. Дар Рӯҳи ростӣ қудрати бузургтар аз рӯҳи ҷаҳон аст (4:4).
4. Рӯҳи ростӣ ба Худо ғӯш медиҳад, дар ҳоле ки рӯҳи ҷаҳон ба ҷаҳон ғӯш медиҳад (4:5-6).

“Аз рӯи ҳамин мо рӯҳи ростӣ ва рӯҳи иштибоҳро мешиносем.” (4:6).

Санҷиши рӯҳҳо дутарафа аст: аввал мо бояд донем, ки манбаи ин ақидаҳо аз кучо аст. Он гоҳ мо бояд онҳоро тафтиш кунем ва бубинем, ки онҳо чӣ гуна ба Масеҳ муносибат мекунанд. Оё онҳо ўро эътиром мекунанд ва ба омадани ӯ ба ҷаҳон барои наҷот додани ҷаҳон бовар мекунанд? Агар не, пас онҳо бояд рад карда шаванд. Санҷиш маънои онро дорад, ки тафтиш кардан барои муайян кардани асли будани ашё. Донистани Каломи Худо ба мо фаҳмиш медиҳад, ки чӣ рост ва чӣ дурӯғ аст.

Имтиҳон дар назди мо ин аст: Оё шумо боварӣ доред, ки Исо шахсияти абадии илоҳӣ- инсонӣ аст, ки Писари Худо номида мешавад ва Имонуил, Худо бо мост? Инкор кардани ин маънои онро дорад, ки касе аз санҷиш ноком шудааст.

Худовандо, ба ман ин рӯҳи фаҳмишро деҳ, то ман ҳақиқатро бидонам ва ин ҳақиқат дар шахсияти Исои Худованд пайдо шавад.

Фарқи байни Рӯҳи Ҳақ ва рӯҳи фиреб ин аст:

Рӯҳи Ҳақиқат аз Худост	Рӯҳи дурӯғ аз ҷаҳон
Рӯҳи ростӣ таҷассуми Исоро эътироф мекунад	Дар ҳоле ки фирефташуда ба Масеҳ муқобилат мекунад
Дар Рӯҳи ростӣ қудрати бузургтар	Рӯҳи фиреб заифтар аст
Рӯҳи ростӣ ба Худо гӯш медиҳад	Дар ҳоле ки рӯҳи ҷаҳон ба ҷаҳон гӯш медиҳад
“Аз рӯи ҳамин мо рӯҳи ростӣ ва рӯҳи иштибоҳро мешиносем.” (4:6).	

Фарқи байни Рӯҳи Ҳақ ва рӯҳи фиреб ин аст:

1. Рӯҳи Ҳақиқат аз Худост ва рӯҳи дурӯғ аз ҷаҳон меояд (4:1).
2. Рӯҳи ростӣ таҷассуми Исоро эътироф мекунад, дар ҳоле ки фирефташуда ба Масеҳ муқобилат мекунад (4:2-3).
3. Дар Рӯҳи ростӣ қудрати бузургтар аз рӯҳи ҷаҳон аст (4:4).
4. Рӯҳи ростӣ ба Худо гӯш медиҳад, дар ҳоле ки рӯҳи ҷаҳон ба ҷаҳон гӯш медиҳад (4:5-6).

“Аз рӯи ҳамин мо рӯҳи ростӣ ва рӯҳи иштибоҳро мешиносем.” (4:6).

Санҷиши рӯҳҳо дутарафа аст: аввал мо бояд донем, ки манбаи ин ақидаҳо аз куҷо аст. Он гоҳ мо бояд онҳоро тафтиш кунем ва бубинем, ки онҳо чӣ гуна ба Масеҳ муносибат мекунанд. Оё онҳо ўро эътиром мекунанд ва ба омадани ў ба ҷаҳон барои наҷот додани ҷаҳон бовар мекунанд? Агар не, пас онҳо бояд рад карда шаванд. Санҷиш маънои онро дорад, ки тафтиш кардан барои муайян кардани асли будани ашё. Донишманди Каломи Худо ба мо фаҳмиш медиҳад, ки чӣ рост ва чӣ дурӯғ аст.

Имтиҳон дар назди мо ин аст: Оё шумо боварӣ доред, ки Исо шахсияти абадии илоҳӣ- инсонӣ аст, ки Писари Худо номида мешавад ва Имонуил, Худо бо мост? Инкор кардани ин маънои онро дорад, ки касе аз санҷиш ноком шудааст.

Худовандо, ба ман ин рӯҳи фаҳмишро деҳ, то ман ҳақиқатро бидонам ва ин ҳақиқат дар шахсияти Исои Худованд пайдо шавад.

4:7-20

Муҳаббат хусусияти зотии Худост, ки ягонагии Ўро ошкор мекунад. Худо на танҳо соҳиби муҳаббат аст ё сарчашмаи муҳаббат, балки Ў худ муҳаббат аст.

C. S. Lewis таъкид мекунад:

Бисёриҳо сухани “Худо муҳаббат аст”-ро дӯст медоранд, вале маънии амиқи ин изҳоротро намефаҳманд. Муҳаббат ҳамеша ба муносибати ду ё бештар шахс иртибот дорад. Агар Худо танҳо як шахси муҷаррад мебуд, пас пеш аз офариниши ҷаҳон муҳаббат намедошт. Аммо, масеҳиён мегӯянд, ки муҳаббати Худо зинда ва доимӣ аст, зеро муҳаббат дар зоти Ӯ ҳамчун Падар, Писар ва Рӯҳулқудс амал мекунад.

Худои Падар барои мост,
Исои Масеҳ бо мост,
ва Рӯҳулқудс дар мост.

Масеҳиён ба Худое эътиқод доранд, ки:

Ин муҳаббати амиқ ва наздикест, ки дар ҳаёти масеҳиён инъикос меёбад. Ба ибораи дигар, Худо дар мо зиндагӣ мекунад ва мо дар Ӯ. Ҳамин муҳаббатест, ки ҷомеаи фарзандони Худоро муттаҳид ва неруманди мекунад.

Дуо: *Худовандо, муҳаббати туро дар дили ман афзун гардон, то ман дар ту зиндагӣ кунам ва муҳаббати туро ба дигарон бахшам.*

Роҳи Ғалаба – 1 Юҳанно 5

Дӯст доштани Худо маънои дӯст доштани дигаронро дар доираи оилаи рӯҳонии Худо дорад. Зеро чӣ гуна мо метавонем Худоро, ки Ӯро намебинем, дӯст дорем, агар дигаронро, ки онҳоро мебинем, дӯст надорем? (1 Юҳанно 4:20).

Мӯъмини ҳақиқӣ:

- Дигаронро дӯст медорад.
- Худоро ва аҳкоми Ӯро дӯст медорад.
- Бо таъсироти манфии ҷаҳон мубориза мебарад ва ғолиб мебарояд (5:4).

Мо, ки аз Худо таваллуд шудаем (5:4), ба ҳадафашон расидани хоҳишҳо ва таъсироти ҷаҳон муқобилат мекунем. Дар номаи 1 Ёҳанно мафҳуми «таваллуди Худо» 8 маротиба зикр шудааст.

Аломатҳои таваллуди рӯҳонӣ:

1. Мо адолатро иҷро мекунем (2:29).
2. Мо гуноҳ намекунем ва дар ҳаёти гуноҳона намемонем (3:9).
3. Дигаронро дӯст медорем (4:7).
4. Ба Исои Масеҳ ҳамчун Наҷотдиҳандаи таҷассумшуда имон дорем (5:1).

Дар бораи ояти 1 Юҳанно 5:7

Олими Китоби Муқаддас қайд мекунад, ки ибораи шаҳодати Падар, Писар ва Рӯҳ эҳтимолан қисми аслии матни юнонӣ нест. Сабабҳои зерин оварда шудаанд:

1. Ҳеҷ як дастнависи Китоби Муқаддас ба забони юнонӣ ин ибораро то соли 1400 нишон намедиҳад.
2. Ибора аз латинӣ омада, бо таъсири он дубора ба юнонӣ тарҷума шудааст.

3. Он дар ҳуҷҷатҳои Шӯроҳои Никея ва Халседон зикр нашудааст.
4. Падарони калисо ин ибораро дар иқтибосҳои пеш аз соли 451 истифода накардаанд.

Ба ҳамин далел, эҳтимол меравад, ки ин ибора баъдтар илова шудааст.

Ҳадафи асосӣ:

Назар ба баҳсҳо дар бораи тарҷума ва шарҳи баъзе оятҳо, вазифаи мо ҳамчун пайравони Масеҳ паҳн кардани Каломи Худо ва эҷоди муҳаббат миёни одамон аст.

5:13-21

Мо аз куҷо медонем, ки мо ҳаёти ҷовидонӣ дорем?

Мо на аз рӯи нафси худ ва на аз рафтори худ медонем зеро Худо ваъда додааст, ки онҳое, ки ба Исо имон доранд, ҳаёти ҷовидонӣ хоҳанд дошт. Ваъдаҳои Худо дақиқ ва бешубҳа мебошанд. Мо Ёро ҳамду сано мегӯем, ки моро фарзандони худ гардонидааст, ба мо ҳаёти ҷовидонӣ ато намудааст ва дуоҳои моро мешунавад. Чӣ қадар баракатҳое ҳастанд, ки мо ҳеҷ гоҳ худ ба даст оварда наметавонем!

“Дуо воситаи қулай нест, ки иродаи моро ба Худо бор кунем ё иродаи Ёро ба иродаи мо ҳам кунем, балки роҳи муқарраршудаи тобеъ кардани иродаи моро ба Ёст. Маҳз ба воситаи дуо мо иродаи Худоро меҷӯем, онро қабул мекунем ва ба он мувофиқат мекунем. Ҳар як дуои ҳақиқӣ як варианти мавзӯи «иродаи Ту иҷро шавад» мебошад.” (Ҷон Стотт)

Худовандо, дили маро ба иродаи Ту мувофиқ кун, то ман бузургии ваъдаҳои Туро барои ҳаёти худ дарк кунам.

“Валекин мо медонем, ки Писари Худо омада, ба мо ҳикмат бахшид, то ки ҳақро дарк кунем, ва мо дар ҳақ, дар Писари Ё Исои Масеҳ ҳастем. Ё Худои ҳақиқӣ ва ҳаёти ҷовидонӣ мебошад.”

(1 Юҳанно 5:20)

Кафолат аз доништан ва дуо кардан меояд. Худо дуоҳои моро мешунавад (1 Юҳанно 5:14). Дуоҳои мо бояд барои дигарон бошанд, то онҳо аз ваъдаҳои бузургии Худо дур нашаванд. Гуноҳ ба марг мебарад, аммо рафтор дар Масеҳ ба ҳаёт мебарад. Дуо кунед, ки ҳамаи имондорон дар ҳаёт қадам зананд.